

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2020.3.9.
JOIN(2020) 4 final

KÖZÖS KÖZLEMÉNY AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé

Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé

Afrika Európa legközelebbi szomszédja. A közös történelem, a közelség és a közös érdekek miatt Afrikát és az Európai Uniót (EU) sokrétű és szoros kötelékek kapcsolják össze. Idén kerül sor az Afrikai Unió (AU) és az EU közötti 6. csúcstalálkozóra, valamint az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja közötti új partnerségi megállapodásról szóló tárgyalások lezárására. Ezáltal a 2020-as év döntő jelentőségű lesz azon célkitűzésünk elérése szempontjából, hogy még az eddiginél is szorosabb partnerséget alakítsunk ki. **Afrikában a gazdasági, politikai, társadalmi, technológiai, demográfiai, éghajlati és környezeti változások következtében új kilátások és kihívások merülnek fel.** Testvérkontinensünkkel, Afrikával partneri viszonyt kell kialakítanunk annak érdekében, hogy együtt küzdjünk le a 21. század kihívásait, hogy előmozdítsuk közös érdekeinket, és hogy kialakítsuk a közös jövőnket.

Afrika a maga sokféleségében több mint 1 milliárd embernek ad otthont. Itt található a világ legfiatalabb, leggyorsabban növekvő középosztálya. Afrika fiataljai képesek arra, hogy átalakítsák kontinensük politikai, gazdasági és társadalmi kilátásait, ehhez azonban tisztességes munkahelyekre, társadalmi pozícióra, a szociális szolgáltatásokhoz, az energiához és az infrastruktúrához való hozzáférésre és aktív szerepvállalásra van szükségük országuk jövőjének meghatározásában. Különösen az afrikai nők a fenntartható növekedés, a fejlődés és a béke fő mozgatórugói. A kontinens jövőjét az ő törekvéseikre adott válasz fogja meghatározni.

Afrikában stabil a gazdasági növekedés. 2018-ban a világ tíz leggyorsabban növekvő gazdaságából hat afrikai ország volt. Harminc afrikai ország közepes vagy magas jövedelműnek számít. A kontinens gazdasági bővülése a digitális transzformációból, a demográfiai osztalékból, az alacsony költségű megújuló energiaforrásokból, a zöld átállásból és a karbonszegény, kék körforgásos gazdaságból adódó új lehetőségek révén felgyorsíthatja és ösztönözheti a szélesebb körű társadalmi és humán fejlődést. Ez tükrözi az afrikai vezetők átalakító hatású kezdeményezéseinek elképzeléseit, többek között az Afrikai Unió 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét, az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi övezetet, az afrikai vízummentes térséget, az egységes afrikai digitális piacot és az egységes afrikai légiközlekedési piacot.

Ugyanakkor számos kihívás továbbra is fennáll. A világ leginstabilabb országai közül harminchat Afrikában található, ezeket gyakran konfliktusok gyengítik. A kontinensen 390 millió ember él a szegénységi küszöb alatt. A növekedés nem mindig volt inkluzív, különösen a kormányzási kihívások miatt. A világ többi részéhez hasonlóan Afrikát is érintik az éghajlatváltozás, a környezetkárosodás és a környezetszennyezés következményei. Az EU és Afrika együtt megragadhatják a lehetőségeket, kezelhetik ezeket a kihívásokat, és olyan intézkedéseket dolgozhatnak ki, amelyek biztosítják a stabilitást, a békét, a biztonságot, az emberi jogokat, a demokráciát, a nemek közötti egyenlőséget, a fenntartható megélhetést, az egészséges ökoszisztémákon alapuló fenntartható gazdasági növekedést, a társadalmi kohéziót és a jó kormányzást.

Ahhoz, hogy a partnerségünk mindkét kontinens javát szolgálja, **saját és közös érdekeink és felelősségeink egyértelmű megértésére kell épülnie, amely kapcsolatunk átfogó jellegét és érettségét tükrözi.** Ilyen érdekek a következők: zöld növekedési modell kidolgozása; az üzleti és a beruházási környezet javítása; fenntartható beruházások révén az oktatás, a kutatás és az innováció fellendítése, tisztességes munkahelyek létrehozása és hozzáadott érték teremtése; a regionális gazdasági integráció és a kereskedelem előnyeinek maximalizálása; az élelmezésbiztonság és a vidékfejlesztés biztosítása; az éghajlatváltozás elleni küzdelem; a fenntartható energiához való hozzáférés biztosítása, valamint a biológiai sokféleség és a természeti erőforrások védelme; a béke és a biztonság előmozdítása; megfelelően irányított migráció és mobilitás biztosítása; együttműködés a globális szinten a szabályokon alapuló multilaterális rend megerősítése érdekében, valamint az egyetemes értékek, az emberi jogok, a demokrácia, a jogállamiság és a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében.

Egy-egy területen akkor érhetők el kedvező eredmények, ha többi területen is előrelépés történik. Valódi előrelépés azonban csak közös globális kötelezettségvállalások – például a 2030-ig tartó

időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend, az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás és a 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend – alapján folytatott együttműködéssel érhető el.

Az Afrikában rejlő lehetőségek iránt egyre többen érdeklődnek a világ számos tájáról. Ez öröndetes fejlemény, mivel növeli Afrika lehetőségeit és teret enged a szinergiáknak. Ennek következtében Európának – az egymással összefogó uniós tagállamoknak – módosítani kell az Afrikával folytatott együttműködés módját: biztosítani kell, hogy az megfeleljen a közös érdekeknek, ezenkívül nagyobb hangsúlyt kell fektetni az értékekre, a kulcsfontosságú elvekre és a helyes szabályozási gyakorlatokra. Az EU és tagállamai minden tekintetben Afrika legjelentősebb partnerei, legyen szó beruházásról, kereskedelemről, hivatalos fejlesztési támogatásról vagy biztonságról. Ennek a megbízható, hosszú távú, sokoldalú partnerségnek most erős politikai szövetséggé kell kovácsolódnia. Az Európa és Afrika közötti szorosabb politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok kulcsfontosságúak egy olyan többpólusú világban, ahol égető szükség van a közös fellépésre, amelynek középpontjában a globális és multilaterális ügyekben folytatott megerősített együttműködés áll majd.

Az EU és Afrika közötti stratégiai szövetség megerősítése érdekében az Európai Bizottság és az Unió főképviselője megbeszéléseket javasol az afrikai partnerekkel annak érdekében, hogy a soron következő EU–AU csúcstalálkozón közösen meghatározzák az EU Afrikával kapcsolatos új, átfogó stratégiáját, amely az alábbi öt területre összpontosító partnerségre épülhet:

1. **partnerség a zöld átállásért és az energiához való hozzáférésért;**
2. **partnerség a digitális transzformációért;**
3. **partnerség a fenntartható növekedésért és munkahelyteremtésért;**
4. **partnerség a békéért és a jó kormányzásért; valamint**
5. **partnerség a migráció és a mobilitás területén.**

Az új stratégia és a partnerségek összhangban vannak az EU és az Afrikai Unió által a 2017. évi abidjani csúcstalálkozón meghatározott közös prioritásokkal. A stratégia főként az Európai Bizottság és az Afrikai Unió Bizottsága között 2020. február 27-én Addisz-Abeában folytatott, igen gyümölcsöző megbeszélésekből merít ihletet, és tükrözi a folyamatban lévő, afrikai partnerekkel folytatott eszmecserekre vonatkozó uniós javaslatokat, amelyek célja, hogy a felek a soron következő, 2020. októberi EU–AU csúcstalálkozón **közös partnerségi menetrendet határozzanak meg.** Az EU–Afrika szerepvállalás kétoldalú, regionális és kontinentális szinten is folytatódni fog.

I. Partnerség a zöld átállásért és az energiához való hozzáférésért

Az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás elleni küzdelem e generáció meghatározó feladata. Ezért Európának és Afrikának össze kell fognia a fenntartható energia, a szállítási megoldások, a gazdálkodás, valamint a körforgásos és kék gazdaságok fejlesztése terén, amelyek elősegíthetik Afrika gazdasági növekedését. A fenntartható fejlődési célok eléréséhez az EU-nak és Afrikának egyaránt a **karbonszegény, erőforrás-hatékony és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens jövő** mellett kell letennie voksát, összhangban a Párizsi Megállapodással. Az afrikai országok különösen kiszolgáltatottak az éghajlatváltozásnak, mivel az veszélyeztetheti a fenntartható fejlődés terén tapasztalható folyamatos előrehaladást.

Dolgoznunk kell az egészséges ökoszisztémák kialakításán, korlátoznunk kell és meg kell állítanunk a globális felmelegedést, csökkentenünk kell a sebezhetőséget, valamint bővítenünk kell az emberek és az ökoszisztémák alkalmazkodási lehetőségeit. Ehhez fokozni kell az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciára irányuló erőfeszítéseket, valamint társadalmilag fenntartható módon megfelelő alkalmazkodási intézkedéseket kell hozni.

Az innováció kulcsfontosságú a zöld átállás ösztönzésében. A beruházásoknak ezért arra kell irányulniuk, hogy a technológiákhoz való hozzáférés és a hozzájuk való helyi alkalmazkodás biztosítása révén növeljék Afrikában a tudományos kapacitást. Ez lehetővé teszi az afrikai országok számára, hogy karbonszegény, az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens és környezetbarát növekedési pályát kövessenek, aminek hatására elkerülhetik a nem hatékony technológiákat és ellenállhatnak a szénen alapuló villamosenergia-termelésbe történő új beruházásoknak, előnyben részesítve helyettük az új megújuló energiaforrások és a hidrogénfejlesztés alkalmazását. A kereskedelemnek elő kell segítenie az innovatív, fenntartható üzleti modellek alkalmazását is, és vezető szerepet kell játszania a klímasemleges jövő kialakításában.

Afrika hatalmas **természeti tőkével**, egyedülálló **biológiai sokféleséggel és ökoszisztémával, például erdőkkel rendelkezik**. Ez komoly lehetőségeket kínál a társadalmi és gazdasági fejlődésre, és hozzájárulhat az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az alkalmazkodást célzó tartós, természet alapú megoldásokhoz. Ugyanakkor fennáll az erőforrások túlzott kiaknázásának és kimerítésének veszélye, valamint a nem fenntartható halászat és vízgazdálkodás, a környezetszennyezés, az elsivatagosodás és – a parti területek esetében – tengerszint emelkedésének kockázata.

A fenntartható gazdasági modellre való átállás szempontjából kulcsfontosságú lesz a fenntartható és tisztességes **értékláncokkal** rendelkező tiszta **körforgásos gazdaság**. Ez azt jelenti, hogy a termékek, anyagok és erőforrások értéke a lehető legtovább marad meg a gazdaságban. Ezenkívül minimálisra kell csökkenteni a hulladék mennyiségét, miközben a természeti erőforrásokat, a szennyvizet és a higiéniai körülményeket fenntartható módon kell kezelni. Ehhez megerősített együttműködésre van szükség az EU és Afrika között a felelősségteljes nyersanyagágazat, valamint a biztonságos és tiszta ipari értékláncok terén, tiszteletben tartva az ambiciózus környezetvédelmi és éghajlat-politikai normákat.

Az afrikai városok kulcsszerepet játszanak a zöld átállásban. Az EU-nak ezért támogatnia kell a környezetbarát és **intelligens városfejlesztési** modellek és vállalkozások fejlesztését Afrikában, hozzájárulva a környezetszennyezés csökkentéséhez.

Egyre növekvő népessége és gazdasági szükségleteinek kielégítése érdekében Afrikának 2040-ig meg kell kétszereznie energiaellátását, ugyanakkor 600 millió ember számára kell biztosítani a villamos energiához való hozzáférést. Vagyis nagyobb hangsúlyt kell fektetni a reziliens infrastruktúrára, a tisztább, fenntarthatóbb és biztonságosabb energiához való hozzáférésre, a megújuló energiaforrások maximalizálására, az energetikai átalakulásra és a hatékonyságra valamennyi értéklánc esetében, valamint az energiabiztonság regionális integrációjára. Az EU-nak szoros partnerséget kell kiépítenie Afrikával mind a vidéki, mind a városi lakosság számára biztosított fenntartható energiával kapcsolatban.

Az EU-nak és Afrikának össze kell fognia az éhezés megszüntetésére irányuló fenntartható fejlődési cél elérése érdekében, ezenkívül a **biztonságos és fenntartható agrár-élelmiszeripari rendszerek megerősítése** révén kezelnie kell a táplálkozással és az élelmezésbiztonsággal kapcsolatos kihívásokat. A mezőgazdasági partnerség segítené a környezetbarát mezőgazdasági gyakorlatok kialakítását, előmozdítaná a helyi termelést és integrálná a biológiai sokféleséggel kapcsolatos megfontolásokat. Ennek keretében a felek higiéniai és növényegészségügyi szabványokat állapítanak meg, és biztosítanak a természeti erőforrások védelmét. Az EU és Afrika közötti kereskedelem fontos szerepet játszik a fenntartható élelmiszerrendszerek lehetőségeinek támogatásában.

Ugyanakkor a mezőgazdasági élelmiszer-termelés, -feldolgozás és -forgalmazás biztosítja a közvetlen foglalkoztatás és jövedelem nagy részét Afrikában, különösen a vidéki térségekben, hozzájárulva

ezáltal a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez. Ez az iparág képes munkahelyeket biztosítani a következő 30 évben várhatóan a munkaerőpiacra belépő 800 millió afrikai jelentős részének¹.

1. javasolt intézkedés – Lépjünk partnerségre Afrikával, hogy maradéktalanul kiaknázzuk a zöld átállás kínálta lehetőségeket, és minimalizáljuk a környezetet fenyegető veszélyeket, teljes mértékben megfelelve a Párizsi Megállapodásnak².

Ennek érdekében javasoljuk, hogy az EU támogassa a nemzetileg meghatározott hozzájárulások megvalósítását, segítsen a kibocsátások csökkentésére irányuló ambíciózus, hosszú távú stratégiák kidolgozásában, és járuljon hozzá a nemzeti alkalmazkodási tervek kidolgozásához.

Az integrált nemzeti finanszírozási keretek támogatása révén az EU továbbra is együttműködik az országokkal annak érdekében, hogy a finanszírozási források széles körét mozgósítsa és összehangolja őket a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos prioritásaikkal. Az EU-nak partneri kapcsolatot kell kialakítania Afrikával a zöld finanszírozás, a fenntartható energia és az energiahatékonyság terén egy zöld energiával kapcsolatos kezdeményezés elindítása révén, amely a fenntartható energiával összefüggő afrikai beruházások magas szintű platformjának ajánlásaira épül. Az EU-nak és Afrikának meg kell osztaniuk egymással a fosszilis tüzelőanyagokról való társadalmilag méltányos átállás lebonyolításával kapcsolatos tapasztalataikat is.

Az EU-nak Afrikával partnerségben ösztönöznie kell a jobb óceánpolitikai irányítást, beleértve a fenntartható halászat és a kék gazdaság fejlesztését is. Az EU készen áll arra, hogy fokozza a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelmet annak érdekében, hogy kezelje a környezeti veszélyt, amelyet az ilyen halászat a halállományok fenntarthatóságára, valamint a szabályokat betartó halászok és part menti közösségek nyereségére jelent.

Végezetül, az EU-nak és Afrikának közösen kell fellépnie az erdők, a vizek és a tengeri ökoszisztémák védelme és a rájuk nehezedő nyomás csökkentése érdekében, miközben az illegális kitermelés és a környezeti bűnözés elleni küzdelem révén javítani kell kezelésük módját, és ezáltal orvosolni kell a biológiai sokféleség csökkenésének kiváltó okait. Ez többek között a „NaturAfrica” kezdeményezés elindításával érhető el.

II. Partnerség a digitális transzformációért

A biztonságos és megfizethető digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférést infrastrukturális **beruházások** és megbízható villamosenergia-források révén mindenki számára biztosítani kell. A versenyképes és harmonizált regionális konnektivitási piacok **szabályozási környezetének** megteremtése szintén létfontosságú. A digitalizáció potenciális előnyeinek kiaknázásához szilárd keretszabályozásra van szükség olyan területeken, mint az adat- és fogyasztóvédelem, a digitális pénzügyi szolgáltatások, a kiberbűnözés és a digitális kormányzás. Konkrét **szakpolitikákra** van szükség a nők és a marginalizált közösségek teljes körű digitális társadalmi befogadásának és digitális egyenlőségének biztosításához.

A becslések szerint a digitális lefedettség 10 %-os növekedése az afrikai GDP több mint 1 %-os növekedését eredményezheti. Az egységes afrikai digitális piac kiépítésére irányuló afrikai törekvéseket támogató megfelelő reformok és beruházások révén, valamint az új digitális transzformációs stratégiára építve Afrika kihasználhatja a digitalizációt mint a **növekedés hajtóerejét a gazdaság valamennyi ágazatában**. A digitális infrastruktúrák, valamint a digitális vállalkozás és az

¹ UNDESA, A világ népesedési kilátásai, 2017.

² Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 2. (az éhezés megszüntetése), 6. (tiszt víz), 7. (megfizethető és tiszta energia), 8. (tisztességes munka és gazdasági növekedés), 9. (ipar, innováció és infrastruktúra), 11. (fenntartható városok és közösségek), 12. (felelősségteljes fogyasztás és termelés), 13. (fellépés az éghajlatváltozás ellen), 14. (óceánok és tengerek védelme) és 15. (szárazföldi ökoszisztémák védelme).

innováció támogatása lehetőséget biztosít arra, hogy a munkaerőpiacra évente belépő 15–20 millió fiatal számára megteremtsék az igencsak szükséges munkahelyeket.

A digitális átalakulás korszerűsítheti az olyan hagyományos ágazatokat is, mint a mezőgazdaság; jobb hozzáférést biztosít a minőségi szolgáltatásokhoz; növeli az állami bevételeket; ezenkívül átláthatóbbá és elszámoltathatóbbá teszi a közszeket, ezáltal pedig növeli a polgárok kormányokba vetett bizalmát. A digitalizáció változást hozhat a **közzolgáltatások** – többek között az oktatás, a képzés, az energia és az egészségügy – **biztosításának** terén is, például javíthatja az egészségügyi ellátás igénybevételének lehetőségét távoli területeken, valamint megkönnyítheti a diagnosztikát és a kezeléseket. A **digitális kormányzás** megvédi a fogyasztókat és a magánéletüket, ezenkívül támogatja a korrupció elleni küzdelmet. Az **e-kereskedelem és a digitális pénzügyi szolgáltatások** fellendíthetik Afrika gazdasági integrációját azáltal, hogy szerte a kontinensen javítják az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A digitális szolgáltatások emellett megkönnyíthetik a tranzakciós számlákhoz, valamint a banki, biztosítási és pénzforgalmi szolgáltatások digitális finanszírozási megoldásaihoz való hozzáférést, beleértve a hazautalt pénzüsségeket is.

A **közigazgatás digitalizálásának** felgyorsítása szükséges előfeltétele annak, hogy Európa- és Afrika-szerte értéket teremtsünk a polgárok és a vállalkozások számára, és alapvető eleme a fenntartható fejlődési célok elérésének. Ennek érdekében az interoperábilis digitális megoldások végrehajtása terén folytatott megerősített együttműködés hasznos lenne a digitális készségek terén mutatkozó hiányosságok kezeléséhez, a nyílt adatok használatának előmozdításához, a kiberbiztonság megerősítéséhez és az új technológiák – például a mesterséges intelligencia, a blokklánc és a nagy adathalmazok – hasznosításához. E tekintetben a szélesebb körű digitális transzformációs menetrend támogatásához fontos a közzféra kapacitásépítése.

A digitalizációt **erőteljes intézkedéseknek** kell kísérniük a kiberbűnözéssel szembeni biztonság, ellenálló képesség és az elrettentés biztosítása érdekében, ideértve a kialakított jogi kereteken belüli nemzetközi együttműködést is. Az EU-nak és Afrikának e tekintetben el kell mélyítenie az együttműködést, többek között annak megelőzése érdekében, hogy az internetet terrorizmus és erőszakos szélsőségesség céljára használják fel.

Megfelelő jogszabályokra és operatív kapacitásra lesz szükség ahhoz, hogy eredményeket érjünk el ezeken a területeken, és visszaszoríthassuk a demokráciát és az emberi jogokat fenyegető online veszélyeket. A dezinformáció kezelése tekintetében az EU hasznos eszközöket dolgozott ki, és továbbra is szorosan együtt fog működni afrikai partnereivel a közös megközelítések kidolgozása és a bevált módszerek megosztása érdekében.

A digitális gazdaság jobb digitális készségeket és jártasságot igényel, és nagy keresletet teremt a képzett, helyi munkaerő iránt minden olyan ágazatban, amelynek előnyére válhat a digitális transzformáció. Tovább kell fejleszteni az állami és magánintézmények által biztosított **minőségi tanulási és szakképzési lehetőségeket**.

A **világúrból származó adatok és az űrtechnológiák** használata hozzájárul az intelligens és biztonságos közlekedéshez, a zöld városokhoz, a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz és a hatékony mezőgazdasághoz. Az uniós űrprogramok által biztosított nyílt és ingyenes adatok fellendíthetik a kialakulóban lévő afrikai magán űrszektor, lehetővé téve az induló vállalkozások és a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára, hogy helyi innovatív megoldásokat és szolgáltatásokat fejlesszenek ki. A természeti erőforrások, a földhasználat, a szárazföldi vízkészletek, valamint a tengeri és part menti ökoszisztémák Föld-megfigyelése Afrikában a szakpolitika-alakítás és a döntéshozatal alapjául szolgálhat.

2. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy ösztönözzük a kontinens digitális transzformációját³.

Ehhez a szabályozási konvergenciára – beleértve a személyes adatok védelmének megerősítését –, a kulcsfontosságú fenntartható alpinfrastruktúrába való beruházásra, a közigazgatás e-szolgáltatások nyújtását lehetővé tevő digitalizációjára, több oktatási és képzési lehetőség biztosítására, valamint a biztonságos adatáramlás növelésére kell összpontosítani. Az EU-nak ezenkívül továbbra is együtt kell működnie Afrikával a mesterséges intelligencia terén, amelyet felelősségteljesen kell fejleszteni és használni.

III. Partnerség a fenntartható növekedésért és munkahelyteremtésért

A szoros kapcsolatnak és a földrajzi közelségnek köszönhetően az EU és Afrika természetes szövetségesek, és céljuk, hogy mindkét kontinensen megvalósuljon az inkluzív és fenntartható gazdasági növekedés. A gazdasági lehetőségeket és a tisztességes munkahelyek létrehozását Afrikában és az EU-ban a következő négy kiemelt területen megvalósuló együttes fellépés révén lehetne jelentősen javítani:

- a) a kereskedelem és a fenntartható beruházások fellendítése Afrikában;
- b) a beruházási és üzleti környezet javítása;
- c) a minőségi oktatáshoz, készségekhez, kutatáshoz, innovációhoz, egészségügyi és szociális jogokhoz való hozzáférés megkönnyítése;
- d) a regionális és kontinentális gazdasági integráció fellendítése.

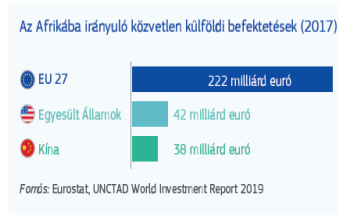
Az európai zöld megállapodásnak⁴, az EU új növekedési stratégiájának célja, hogy Európa 2050-re a világ első klímasegélyes kontinensévé váljon. A megújuló energiában és a biológiai sokféleségben rejlő hatalmas potenciálja miatt Afrika rendkívül jó helyzetben van ahhoz, hogy gazdasági növekedésének köszönhetően fenntartható megoldásokat dolgozzon ki és alkalmazzon.

A fenntartható beruházásokra és munkahelyekre irányuló Afrika–Európa szövetség kezdeti sikereire, valamint a digitális gazdasággal, energiával, közlekedéssel és vidéki Afrikával foglalkozó közös munkacsoportok munkájára építve az EU azt javasolja, hogy a szövetség⁵ legyen a két kontinens közötti gazdasági kapcsolatok központi pillére.

a) **Fenntartható beruházások**

Az állami és magánberuházások elengedhetetlenek a vállalkozói szellem és a fenntartható gazdasági diverzifikáció ösztönzéséhez.

A hangsúlyt a következőkre kell helyezni: az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens alapvető minőségi infrastruktúra; a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés; jobb adatok az új fenntartható energiaforrások leghatékonyabb és legeredményesebb

³Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 4. (minőségi oktatás), 5. (nemek közötti egyenlőség) és 9. (ipar, innováció és infrastruktúra).

⁴A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás, 2019. december 11., COM(2019) 640 final.

⁵A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak: Közlemény a beruházásokra és a munkahelyekre irányuló partnerségünket magasabb szintre emelő, a fenntartható beruházásokra és munkahelyekre irányuló új Afrika–Európa szövetségről, 2018. szeptember 12., COM(2018) 643 final.

alkalmazásának meghatározásához; a gazdasági növekedés és a tisztességes munkahelyek létrehozása szempontjából nagy potenciállal rendelkező, hozzáadott értéket teremtő magánszektor kialakítása. 222 milliárd EUR-t elérő közvetlen külföldi tőkebefektetési állományával az EU **Afrika legnagyobb befektetője**, jóval megelőzve az Egyesült Államokat (42 milliárd EUR) vagy Kínát (38 milliárd EUR)⁶. A fenntartható beruházásokra és munkahelyekre irányuló Afrika–Európa szövetség égisze alatt az uniós eszközök, mint például a külső hitelezési megbízatás, az afrikai, karibi és csendes-óceáni beruházási keret és a közelmúltban az európai külső beruházási terv jelentős beruházásokat mozgósított Afrikában.

Ezek közé tartoznak a közlekedési, a tisztaenergia- és a mezőgazdasági ágazatba, valamint a magánszektor fejlesztésébe történő beruházások. Afrikának és az EU-nak továbbra is együtt kell működnie az ilyen jellegű fenntartható beruházások további felgyorsítása érdekében.

A Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együtműködési Eszközre (NDICI)⁷ vonatkozó bizottsági javaslattal összhangban az EU-nak képesnek kellene lennie arra, hogy **teljes mértékben hasznosítsa** a különböző **uniós pénzügyi eszközöket**, például a 2021-től bevezetendő Európai Fenntartható Fejlődési Alap keretében a költségvetési biztosítékokat és a vegyes finanszírozást. A javasolt NDICI értelmében a külső tevékenységi garancia legfeljebb 60 milliárd EUR összegű garanciaműveleteket biztosíthatna a fenntartható beruházások ösztönzésére a 2021 és 2027 közötti időszakban, elsősorban Afrikára összpontosítva.

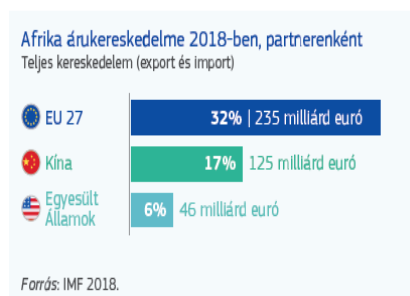
Ezeket a műveleteket **az európai fejlesztésfinanszírozási intézményekkel összehangolt fellépés keretében** kell végrehajtani. Ezek az intézmények rendelkeznek a legnagyobb jelenléttel a szubszaharai Afrikában, és tevékenységük is erre a térségre összpontosul: kombinált portfóliójuk a fejlesztésfinanszírozási intézmények összes tevékenységének egyharmadát jelenti és a leginkább kockázatsemlegesítő tőke háromnegyedét teszi ki. Az uniós pénzügyi eszközök és az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények közötti összehangoltabb megközelítés fokozza a magánbefektetők és a hazai források mozgósítását, felgyorsítja a felelősségteljesebb és klímasegítségesebb beruházások felé való elmozdulást, és serkenti a magánszektor fejlődését Afrikában.

b) Regionális és kontinentális gazdasági integráció

A gazdasági integráció regionális és kontinentális szinten történő előmozdítása a koherens, fenntartható gazdasági stratégia alapvető eleme.

Üdvözljük a 2019 májusa óta hatályban lévő afrikai kontinentális szabadkereskedelmi megállapodást – amely jelentős lendületet ad a kontinentális integrációnak –, valamint azt, hogy a végső cél a kontinentális egységes piac megteremtése. Ennek hatására intenzívebbé válik az Afrikán belüli kereskedelem – beleértve az észak-afrikai országokat is –, diverzifikáltabb lesz az export, valamint javul a termékminőség és -biztonság.

A megbízható és fenntartható kontinentális energia-, közlekedési és digitális rendszerek emberek, vállalkozások és iparágak számára történő kiépítése elő fogja segíteni az értékláncok fejlesztését, amelyek hozzájárulhatnak az Afrikai Kontinentális Szabadkereskedelmi Térség kialakításához. Az EU-nak és az Afrikai Uniónak közös érdeke, hogy egy stabil, szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszer jöjjön létre, amely a Kereskedelmi Világszervezet köré szerveződik.

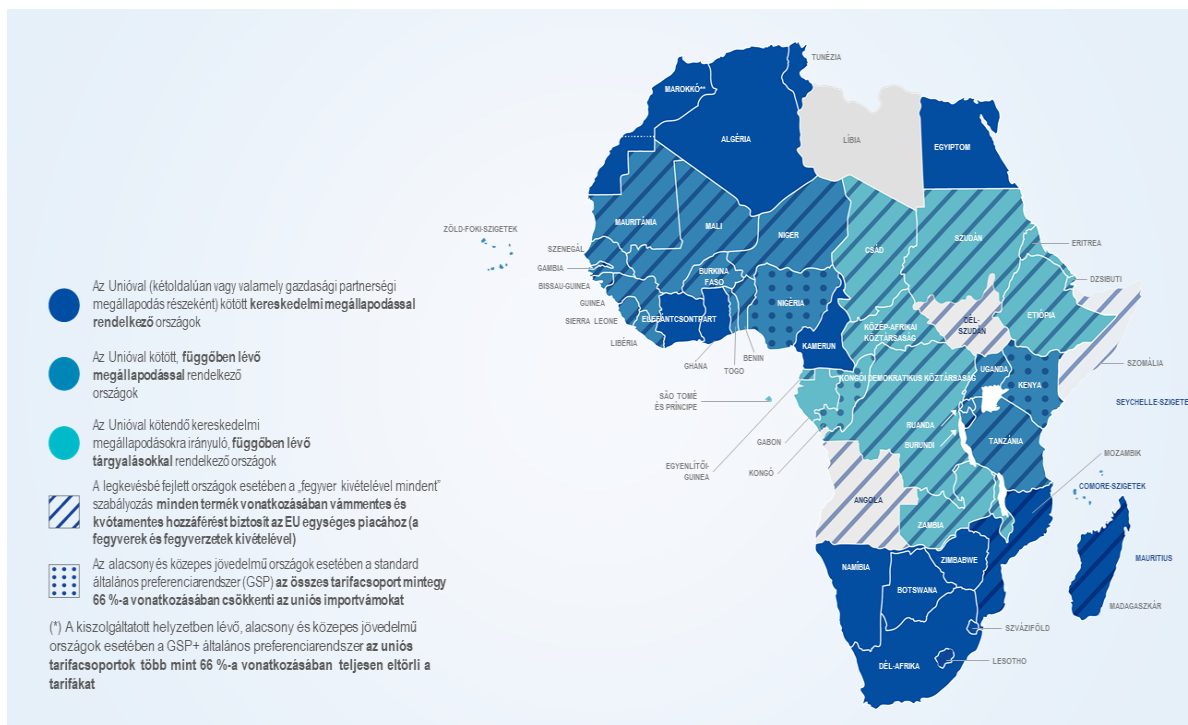

⁶ ENSZ Kereskedelmi és Fejlesztési Konferencia, World Investment Report 2018 (2018-as beruházási világleletés), 2016-os adatok.

⁷ A Szomszédsgási, Fejlesztési és Nemzetközi Együtműködési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat, 2018. június 14. COM(2018) 460 final.

3. javasolt intézkedés – Lépjünk partnerségre Afrikával, hogy jelentősen növeljük a környezeti, társadalmi és pénzügyi szempontból fenntartható beruházásokat, amelyek reziliensek az éghajlatváltozás hatásaival szemben; az innovatív finanszírozási mechanizmusok alkalmazásának fokozásával mozdítsuk elő a beruházási lehetőségeket⁸; ezenkívül lendítsük fel a regionális és kontinentális gazdasági integrációt, különösen az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi megállapodás révén⁹.

Ez utóbbi úgy fog megvalósulni, hogy kiemelt prioritásként kezeljük az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi megállapodás politikai, technikai és pénzügyi támogatását (amely esetében az uniós támogatás a 2014 és 2017 közötti időszak, illetve a 2018 és 2020 közötti időszak között 12,5 millió EUR-ról 60 millió EUR-ra nőtt). Készek vagyunk megosztani a vámunióval és az egységes piaccal kapcsolatos tapasztalatainkat. Az Afrikán belüli és az Afrika és Európa közötti kereskedelmet és beruházásokat elősegítő, valamint a két kontinens közötti fenntartható, hatékony és biztonságos összeköttetést javító stratégiai folyosókkal kapcsolatos együttműködést a kontinensek közötti átfogó szabadkereskedelmi térség létrehozásának hosszú távú perspektívája is erősíteni fogja. Az uniós vállalkozói szövetségek fontos szerepet játszhatnak a közelgő AU–EU csúcstalálkozó keretében tartandó üzleti fórumon. Ennek eszközei az együttműködés és a párbeszéd, a kritikus értékláncok mentén megvalósuló üzleti partnerségek, valamint a gazdasági partnerségi megállapodások és az afrikai partnerországokkal kötött egyéb uniós kereskedelmi megállapodások elmélyítése.

****Az euromediterrán társulási megállapodás 1. és 4. jegyzőkönyvének módosításáról** szóló, az Európai Unió és a Marokkói Királyság között levélváltás formájában létrejött, 2019. július 19-én hatályba lépett megállapodás rendelkezik a vámkedvezményeknek a Nyugat-Szahara önkormányzattal nem rendelkező területéről származó termékekre való kiterjesztéséről.

⁸Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 1. (a szegénység felszámolása), 2. (az éhezés megszüntetése), 7. (megfizethető és tiszta energia), 8. (tisztességes munka és gazdasági növekedés) és 9. (ipar, innováció és infrastruktúra).

⁹Ez a javasolt intézkedés összhangban van a 8. fenntartható fejlődési céllal (tisztességes munka és gazdasági növekedés).

c) Üzleti környezet és beruházási környezet

A magánberuházások fellendítése elengedhetetlen a fenntartható gazdasági növekedés felgyorsításához és a tisztességes munkahelyek teremtéséhez. Az afrikai befektetői bizalom erősödése alapvetően függ majd a fokozott biztonságtól, a hatékony, átlátható és stabil keretszabályozástól, ezenkívül a beruházások megkönnyítésétől és védelmétől, a makrogazdasági stabilitástól, a szilárd pénzügyi rendszerektől, valamint a hitelhez való hozzáféréstől, az innovációtól és a zöld átálláshoz szükséges adatoktól.

A szakpolitikai reform a következő kulcsfontosságú területeken is elengedhetetlen: kormányzás; jogállamiság, az igazságszolgáltatási rendszer; államháztartási gazdálkodás (beleértve a közkiadások minőségét és hatékonyságát); adósságkezelés; a közbeszerzések átláthatósága; verseny; szabványok és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése; beruházási keretek és a zöld növekedést támogató adózás. Idetartozik a korrupció, a csalás, az illegális tőkemozgások, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem is.

4. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy támogassuk az afrikai államokat olyan szakpolitikák és szabályozási reformok elfogadásában, amelyek – többek között egyenlő versenyfeltételeket teremtve – javítják az üzleti és beruházási környezetet, és ezáltal vonzóbbá teszik a térséget a befektetők számára¹⁰.

Ezt szem előtt tartva javasoljuk, hogy az EU dolgozzon ki ambiciózusabb intézkedéseket az afrikai beruházások megkönnyítésére, vonzására és támogatására. Az EU-nak tovább kell fejlesztenie az olyan platformok használatát, mint a Fenntartható vállalkozások Afrikáért elnevezésű platform és a fenntartható finanszírozással foglalkozó nemzetközi platform. Ezzel párhuzamosan elő kell mozdítani a szabályozási reformokat, és növelni kell a hatóságok, az üzleti szervezetek és a vállalkozók – köztük a szociális vállalkozók – intézményi kapacitását, ugyanakkor meg kell erősíteni a kvv-k piacokhoz és finanszírozáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos kapacitásépítést. E tekintetben az európai üzleti szervezeteknek továbbra is támogatniuk kell a vállalkozói szellemet Afrikában.

Az EU-nak ösztönöznie kell továbbá a közigazgatási szervekkel folytatott szabályozási párbeszédet a bevált gyakorlatok cseréje érdekében. A költségvetés-támogatással kapcsolatos párbeszédnek továbbra is kulcsfontosságú eszköznek kell maradnia a reformok előmozdításában. Végezetül a fenntartható beruházások vonzására, megkönnyítésére és támogatására irányuló kereskedelmi megállapodások és beruházási rendelkezések szintén hozzájárulnak az üzleti klíma javításához.

d) Oktatás, készségek, kutatás, innováció, egészségügy és szociális jogok

Az emberekbe – különösen a fiatalokba – való befektetés rendkívül fontos ahhoz, hogy még szorosabb partnerséget építsünk ki a két kontinens között. A következő 15 évben Afrikában várhatóan mintegy 375 millió fiatal éri el a munkaképes kort.

Jelenleg a 18–24 éves afrikaiak kevesebb mint 10 %-a vesz részt a középfokúnál magasabb szintű oktatásban vagy képzésben. A fiatalok oktatásban és képzésben való részvétele, készségekkel való felvértezése, valamint a jövőbeli munkaerőpiac új lehetőségeire való felkészítésük közös stratégiai prioritás. Ahhoz, hogy a fiatal nők és férfiak teljes mértékben kiaknázhassák a gazdasági lehetőségeket, nagyobb hozzáférést kell kapniuk az inkluzív és méltányos, minőségi oktatáshoz, ideértve a felsőoktatási, tanulási és képzési lehetőségeket is. Ehhez **különös figyelmet kell fordítani a lányokra és a nőkre**. A nők társadalmi szerepvállalásának növeléséhez vissza kell szorítani a diszkriminatív szabályozásokat és gyakorlatokat, és biztosítani kell számukra a tudáshoz, a készségekhez, a mikrohitelhez és a vállalkozói tevékenység finanszírozásához való hozzáférést.

¹⁰Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 1. (a szegénység felszámolása), 9. (ipar, innováció és infrastruktúra) és 16. (béke, igazságszolgáltatás és erős intézmények).

A diplomások foglalkoztathatóságának és vállalkozói szellemének növelése érdekében az oktatási rendszereknek jobban össze kell hangolniuk a készségeket és a tanulási eredményeket a munkaerőpiaci kereslettel és az új feltörekvő ágazatokkal, különösen a digitális ágazat, valamint a környezetbarát és éghajlatbarát technológiák terén. A tudományos élet, a kutatás és a helyi vállalkozások közötti együttműködés ösztönzése, valamint az innovatív tanulási megközelítések támogatása szintén alapvető fontosságú. A kulturális ágazatban folytatott együttműködés fokozása szintén nagy lehetőségekkel kecsegtet a munkahelyteremtés és az emberek közötti kapcsolatok szorosabbra fűzése tekintetében.

A **tisztességes munkalehetőségek** kulcsfontosságúak lesznek a gyorsan növekvő fiatal afrikai népesség kilátásainak biztosításához. Ezzel párhuzamosan az egészséges munkaerő, a környezet és a tisztességes munkakörülmények is igen fontos tényezők. A fiatal afrikai népesség boldogulásához elengedhetetlen különösen a munkahelyi egészségvédelem és biztonság, az inkluzív szociális védelmi rendszer, az egyetemes egészségügyi ellátás, a minőségi egészségügyi szolgáltatásokhoz – többek között a családtervezéshez – való hozzáférés, valamint az egyenlőtlenség, a hátrányos megkülönböztetés, a **gyermekmunka** (különösen a mezőgazdasági ágazatban) és a kényszermunka elleni küzdelem. Ezenkívül át kell térni az informális gazdaságról a formális gazdaságra. E tekintetben a hatóságokkal, a munkavállalói és munkáltatói szervezetekkel folytatott hatékony **szociális párbeszéd** javítani fogja mind a társadalmi, mind az üzleti klímát.

Az EU-nak és Afrikának közös érdeke továbbá az alapvető **egészségügyi ellátás**, a tiszta víz és a lakhatás biztosítására irányuló beruházások előmozdítása, valamint a járványokkal való megbirkózáshoz szükséges infrastruktúra és kapacitás fejlesztése.

5. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy segítsük a tanulás, a tudás, a készségek, valamint a kutatási és innovációs kapacitás gyors javulását, különösen a nők és a fiatalok körében, ezáltal hozzájárulva a szociális jogok védelméhez és erősítéséhez, valamint a gyermekmunka felszámolásához¹¹.

A javaslat szerint az EU-nak fokoznia kell az EU és Afrika közötti akadémiai és tudományos együttműködést, többek között a műszaki és szakképzés terén, ezenkívül fokoznia kell a **készségfejlesztést** (az uniós vállalkozásokkal együttműködésben is) a tudásalapú társadalom és gazdaság megeremtése érdekében. Az EU-nak elő kell segítenie a diákok, a tanárok, az oktatók és a kutatók mobilitását. Továbbá támogatnia kell az Afrikán belüli kapacitásépítést; a tanárok minőségi képzését; kutatási és innovációs kapacitások fejlesztését; valamint az oktatás, a tudomány, a technológia és az innováció közötti interakció kiaknázását a tanulás javítása érdekében. Emellett az EU-nak törekednie kell arra, hogy munkaügyi párbeszédet folytasson az afrikai országokkal a szociális jogok védelme és különösen a gyermekmunka felszámolása érdekében. Az EU ezenkívül javasolja az egészségügyi rendszerek megerősítéséhez nyújtott támogatás növelését.

IV. Partnerek a békéért, a biztonságért, a kormányzásért és az ellenálló képességért

A tartós béke és biztonság garantálása Afrikában éppolyan fontos Afrika számára, mint az EU számára. A béke és a biztonság a fenntartható fejlődés elengedhetetlen feltételei.

Bár a cél a béke és a biztonság megvalósítása Afrika egész területén, erőfeszítéseket kell tenni elsősorban azokban a régiókban, ahol a legnagyobb a feszültség. A cselekvés leginkább a regionális és kontinentális szervezetek által támogatott afrikai államok felelőssége, mivel ők a saját biztonságuk legfőbb zálogai. Az EU azonban a nemzetközi közösséggel együttműködve jelentősen fokozni kívánja

¹¹Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 1. (a szegénység felszámolása), 3. (a jó egészség és a jólét előmozdítása), 4. (minőségi oktatás), 5. (nemek közötti egyenlőség), 8. (tisztességes munka és gazdasági növekedés) és 10. (egyenlőtlenségek csökkentése).

az Afrikának nyújtott támogatását. Az elhúzódó konfliktusok és az instabilitás kezelésére irányuló afrikai és uniós erőfeszítéseket elsősorban a rezilienciára kell alapozni.

Afrikában az instabilitást már nem az államok közötti konfliktusok okozzák, hanem a szárazföldi és tengeri területek feletti korlátozott állami ellenőrzés, a gyenge társadalmi kohézió, a hazai gyökerű szélsőségesek, a közösségek közötti konfliktusok, a fegyveres csoportok elterjedése, a terrorizmus és a transznacionális bűnözés, többek között a kiberbűnözés. Az éghajlatváltozás, a természeti erőforrásokért folytatott fokozott verseny, a környezeti kihívások, az alapvető szociális szolgáltatások hiánya, a világjárványok és más egészségügyi veszélyek további instabilitási tényezők.

A kormányoknak azzal a kihívással kell szembenézniük, hogy teljesítsék a fiatalok növekvő népességének politikai és gazdasági elvárásait, ideértve az emberi jogokkal kapcsolatos elvárásokat is, amelyek figyelmen kívül hagyása súlyosbítja a közösségekben lappangó feszültségeket.

a) Béke és biztonság

Bár az Afrikai Unió és az EU között létrejött béke- és biztonsági partnerség révén számos jó eredményt sikerült elérni – különös tekintettel a békéről, a biztonságról és a kormányzásról szóló EU–AU egyetértési megállapodásban foglalt eredményekre –, az erőfeszítések összetettsége és az egyes régiókban tapasztalható romló helyzet miatt jelentősen fokozni kell együttműködésünket. Ez azt is jelenti, hogy össze kell fogni a nemzetközi partnerekkel, nevezetesen az Egyesült Nemzetek Szervezetével. Ebben az összefüggésben fontos az AU által vezetett, „A fegyverek elhallgattatása” elnevezésű kezdeményezés.

Az uniós eszközöket és az afrikai kapacitásokat még jobban össze kell hangolni. Egyértelműen szükség van arra, hogy a kölcsönös kötelezettségvállalások, az elszámoltathatóság és a felelősségvállalás jegyében felülvizsgáljuk és jobban megerősítsük együttműködésünket, méghozzá úgy, hogy az fokozottan stratégiai és célzottabb legyen. Az Afrikai Unió Békealapjával kapcsolatban elért eredmények ellenére továbbra is foglalkozni kell az afrikai vezetésű béketámogató kezdeményezések – többek között az ENSZ által értékelt hozzájárulások révén történő – finanszírozásával. Az EU-nak és Afrikának az érzékeny területeken is módosítani kell az együttműködés módját annak érdekében, hogy hatást gyakoroljanak a helyi szintű kormányzásra.

Az EU által jelenleg alkalmazott integrált megközelítés teljes eszköztárát mozgósítja, ideértve a legmagasabb szintű politikai diplomáciát, a rendszeres konzultációkat, a konfliktusmegelőzést és -rendezést célzó közvetítést, a korlátozó intézkedéseket, valamint a terrorizmus elleni küzdelem, a szervezett bűnözés – többek között az emberkereskedelem – elleni küzdelem és a tengeri védelem terén folytatott együttműködést. Az EU az Afrikai Békekereten¹² keresztül támogatja az afrikai vezetésű béketámogató műveleteket és az Afrikai Béke- és Biztonsági Szervezetet. Operatív szinten a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) missziói, valamint az uniós tagállamok egyéb biztonsági és védelmi küldetése kézzelfoghatóan hozzájárulnak a Száhel-övezet, Északkelet-Afrika, a Guineai-öböl, a Csád-medence és a Közép-afrikai Köztársaság békéjéhez és biztonságához.

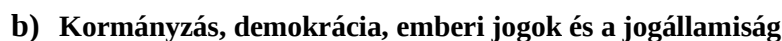
6. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy strukturáltabb és stratégiaibb jellegű együttműködés révén a szükségletekhez igazítsuk és elmélyítsük az afrikai béketörekvésekhez nyújtott uniós támogatást, különös tekintettel a legfeszültebb helyzetű és legsebezhetőbb régiókra¹³.

Célkitűzéseink elérése érdekében a csúcstalálkozók és a magas szintű diplomácia elsősorban például a Líbiában, a Száhel-övezetben, a Nagy-tavak régióban vagy az Afrika szarvában kialakult válságok

¹²Erre a célra az EU 2004 óta 3,5 milliárd EUR-t különített el.

¹³Ez a javasolt intézkedés összhangban van a 16. fenntartható fejlődési céllal (béke, igazság és erős intézmények).

Az EU-nak a szükségletekhez kell igazítania és el kell mélyítenie az afrikai béketörökvésekhez nyújtott támogatását, külön hangsúlyt helyezve a konfliktusok és válságok integrált, a konfliktusciklus valamennyi szakaszát lefedő megközelítésére. Ezenkívül be kell ruháznia a radikalizálódás elleni megelőző küzdelembe, a konfliktusrendezésbe és a stabilizációba, valamint jobban össze kell kapcsolnia a humanitárius célú, a fejlesztésre, békére és biztonságra irányuló erőfeszítéseket.

¹⁴Ideértve a nemet, fajt, etnikai vagy társadalmi származást, vallást vagy meggyőződést, politikai vagy más véleményét, fogyatékoságot, életkort, szexuális irányultságot és nemi identitást alapuló megkülönböztetést.

A jó kormányzás, a hatékony és inkluzív gazdasági, szociális, oktatási és egészségügyi politikák, az alapvető szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés, az erőforrásokhoz való egyenlő hozzáférés és azok igazságos újraelosztása, az igazságszolgáltatáshoz és a nyitott és befogadó társadalmakhoz való egyenlő hozzáférés elősegíti a békét és a stabilitást, valamint a munkahelyteremtés és a növekedés alapjául szolgál, és vonzza a beruházásokat. Különös figyelmet érdemel a gyermekek jogainak őrzése és védelme.

7. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy a jó kormányzás, a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és a nemek közötti egyenlőség a végrehajtott tevékenységek és az együttműködés szerves részét képezzék¹⁵.

Az egyetemes emberi jogok – legyenek azok politikai, polgári, gazdasági, társadalmi vagy kulturális jogok – tiszteletben tartása továbbra is az összes érintett szereplővel való partnerségünk egyik fő jellemzője marad, és hozzájárul az olyan jelentős kezdeményezésekhez, mint az afrikai kormányzási struktúra. Az afrikai országokkal folytatott emberi jogi politikai párbeszédnek vonatkozásában egy stratégiaibb és strukturáltabb megközelítés kerül elfogadásra, amely kiegészíti az afrikai regionális szervezetekkel folytatott rendszeres konzultációkat és a jól működő AU–EU emberi jogi párbeszédet.

Az EU továbbra is a hiteles, inkluzív és átlátható választási és demokratikus folyamatok támogatására törekszik, többek között az AU és az EU közötti, a választási megfigyelésekkel és a nyomon követésükkel kapcsolatos fokozott koordináció révén. Az EU ezenkívül mindkét kontinensen fokozni kívánja a demokratikus kormányzással és a jogállamisággal kapcsolatos együttműködést, beleértve a közintézmények elszámoltathatóságát és átláthatóságát; a független és pártatlan igazságszolgáltatást, a korrupciós és transznacionális bűncselekmények felderítését, valamint az emberkereskedelem megakadályozását.

Az EU-nak támogatnia kell a civil társadalmi szervezetek és az emberijog-védők megerősítésére irányuló konkrét kezdeményezéseket a büntetlenség megszüntetése, a jogorvoslat áldozatok számára történő biztosítása, valamint a megbékélés előmozdítása érdekében. Kezdeményezésekre kerül sor a nők és a fiatalok (köztük a gyermekek) érdekében és velük együtt, amelyek támogatják gazdasági szerepvállalásukat, biztosítják aktív részvételüket a polgári és politikai életben zajló döntéshozatali folyamatokban, előmozdítják a szexuális és reprodukciós egészséget és jogokat, valamint megelőzik és felszámolják a nők és lányok elleni erőszak minden formáját, beleértve a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális és nemi alapú erőszakot is.

c) Reziliencia

A reziliencia, a béke, a biztonság és a kormányzás szorosan összefügg egymással. Éppen ezért az EU-nak a reziliencia fokozása érdekében partnerséget kell kialakítania az afrikai érdekelt felekkel, figyelembe véve a konfliktusok kiváltó okaiból és a válságok hatásából eredő kihívások teljes spektrumát. Ez az afrikai béketerükhöz nyújtott uniós támogatás elmélyítésével, egy integrált megközelítés révén valósul meg, amely a konfliktus- és válságciklusok kibontakozásának valamennyi szakaszában érvényesül. A folyamat magában foglalja a megelőzést, a rendezést és a stabilizációs erőfeszítéseket, amelyek kellőképpen célzott humanitárius, fejlesztési, békével kapcsolatos és biztonsági intézkedésekkel valósulnak meg, összhangban a hozzáadott értékükkel és a megfelelő megbízatásokkal.

8. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy a reziliencia biztosítása érdekében a konfliktus- és válságciklusok valamennyi szakaszában összekapcsoljuk a humanitárius, a fejlesztési, a békével kapcsolatos és a biztonsági beavatkozásokat.

¹⁵Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 5 (nemek közötti egyenlőség), 10 (egyenlőtlenségek) és 16. (béke, igazság és erős intézmények).

V. Partnerség a migráció és a mobilitás területén

A demográfiai tendenciák, a gazdasági lehetőségekre és a politikai stabilitásra való törekvés, a válságokból és konfliktusokból való menekülés, valamint az éghajlatváltozáshoz és a környezetkárosodáshoz való alkalmazkodás mind azt eredményezik, hogy a **migráció és a kényszerű lakóhelyelhagyás** mértéke továbbra is **kihívásokat és lehetőségeket** fog jelenteni a két kontinens számára.

A megfelelően kezelt migráció és mobilitás pozitív hatással lehet a származási, a tranzit- és a célországokra egyaránt. Az afrikai migrációs és mobilitási áramlások nagyrészt Afrikán belüliek, és mind regionális, mind kontinentális szinten most zajlik a szabad mozgást biztosító rendszerek bevezetése. Az Afrikai Unió egyes tagállamai jelentős számú migránst, menekültet és a lakóhelyét elhagyni kényszerült személyt fogadnak be, így jelentős kihívásokkal és lehetőségekkel szembesülnek. A migráció az uniós tagállamok számára is kihívásokat és lehetőségeket jelent.

Az EU és az afrikai országok 2015 óta **közös megközelítést** dolgoztak ki a migráció és a mobilitás kezelésére¹⁶. Ez a megközelítés az Európába szabálytalanul érkező migránsok számának csökkenéséhez, a migránscsempészés elleni küzdelem terén folytatott együttműködés javulásához, valamint az afrikai befogadó országokban tartózkodó menekültekre vonatkozó fenntarthatóbb megközelítések kidolgozásához vezetett.

Ugyanakkor továbbra is jelentős kihívásokkal kell szembenézni. A szubszaharai Afrikában él a világ menekültnépességének több mint egynegyede. A veszélyes utazások és a Földközi-tengeren való átkelésre irányuló kísérletek továbbra is emberéleteket követelnek és bűnözői tevékenységet eredményeznek. Az ilyen kihívások kezeléséhez Afrikának és az EU-nak a **migráció és a mobilitás kiegyensúlyozott, koherens és átfogó megközelítésére** van szüksége, amelyet a **szolidaritás, a partnerség és a közös felelősségvállalás elvei** vezérelnek, és amely az emberi jogok és a nemzetközi jog tiszteletben tartásán alapul. Az EU-nak és az afrikai partnereknek közös célként a fenntartható és hatékony migrációkezelést kell kitűzni.

Az EU valamennyi tevékenység során továbbra is különös figyelmet fordít alapvető értékeinek tiszteletben tartására, és különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek – köztük a nők, a gyermekek, a kísérő nélküli kiskorúak és a fogyatékkal élő személyek – sajátos szükségleteinek figyelembevételére.

A rászorulókat, például a menekülteket, a belső menekülteket és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült más kiszolgáltatott személyek védelmének továbbra is közös prioritásnak kell maradnia. Az EU továbbra is elkötelezett amellett, hogy segítse az afrikai partnereket a menekültválságok kezelésében és abban, hogy a menekültek számára tartós megoldások szülessenek a befogadó országokban. Az EU-nak ugyanígy további intézkedéseket kell tennie a nemzetközi védelemre szoruló személyek Európába történő áttelepítésével kapcsolatban.

Fokozott szerepvállalásra van szükség az irreguláris migráció megelőzése és a tengeren bekövetkező halálesetek megszüntetése érdekében. Ez magában foglalja a migránscsempészés elleni küzdelem fokozását – előtérbe helyezve a bűnözői hálózatok szerepének kezelését –, valamint az emberkereskedelem elleni küzdelmet. Különösen fontos a hatékony migrációkezeléshez szükséges kapacitásépítés, beleértve a hatékony határigazgatást is, és az EU-nak továbbra is támogatnia kell az afrikai partnereket ezen a területen. További intézkedésekre van szükség az irreguláris migráció és a

¹⁶Ilyen megközelítés a vallettai közös cselekvési terv, a kartúmi és a rabati folyamat, a migrációval kapcsolatos uniós partnerségi keretet a partnerországokkal való kétoldalú kapcsolatok tekintetében, az AU–EU–ENSZ migrációval foglalkozó közös háromoldalú munkacsoportja vagy az arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy a kontinensek közötti migrációval és a mobilitással kapcsolatos párbeszédre vonatkozóan közös keret kerüljön kidolgozásra.

kényszerű lakóhelyelhagyás kiváltó okainak kezeléséhez, építve az afrikai stabilitással és az irreguláris migráció okainak kezelésével foglalkozó uniós szükséghelyzeti alap keretében nyújtott különféle támogatási lehetőségekre.

Javítani kell a visszatéréssel és a visszafogadással kapcsolatos együttműködést, valamint a tényleges visszaküldési arányokat. Az EU-nak és Afrikának hatékonyabb és fenntarthatóbb mechanizmusok kialakítására kell törekednie, többek között az önkéntes visszatérések támogatása, valamint a visszafogadási megállapodások hatékony végrehajtása és megkötése révén. A visszatérést a származási országokban történő fenntartható visszailleszkedésnek kell kísérnie.

Ezzel párhuzamosan a legális migráció terén folytatott fokozott együttműködés jelentős kétirányú előnyökkel járhat, mivel olyan foglalkoztatási lehetőségeket kínál, amelyek mindkét kontinens munkaerőpiaci igényeinek megfelelnek. A legális és körkörös migrációra és a munkavállalói mobilitására irányuló, az afrikai országokkal közös projektek, valamint a migráció fejlesztési előnyeinek – többek között a hazautalások megkönnyítése révén történő – javítására irányuló erőfeszítések jelentős mértékben hozzájárulhatnak a legális és biztonságos migrációhoz és mobilitáshoz.

9. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy biztosítsuk a migráció és a mobilitás kiegyensúlyozott, koherens és átfogó megközelítését¹⁷.

Ez úgy fog megvalósulni, hogy a migrációt és a mobilitást valamennyi szinten kiegyensúlyozott módon beépítjük átfogó partnerségünkbe. A származási, tranzit- és célországokkal együttműködve az útvonal egészére kiterjedő megközelítést fogunk alkalmazni. Ezenkívül nagy hangsúlyt kell fektetni a migrációirányítás javítására, a partnerországok azon képességének növelésére, hogy hatékonyabban kezeljék határaikat, valamint a kapacitások és a tényeken alapuló együttműködés megerősítésére.

Kontinentális szinten az EU – a migrációs munkacsoport sikeres tapasztalataira építve – javasolja a kontinensek közötti migrációs és mobilitási párbeszéd közös keretének létrehozását és az AU–EU–ENSZ háromoldalú együttműködés további elmélyítését. Regionális szinten az EU javasolja, hogy az AU-val, az ENSZ-szel, az uniós tagállamokkal és a regionális szervezetekkel együttműködve elő kell mozdítani a vallettai közös cselekvési terv, valamint a kartúmi és a rabati folyamat végrehajtását.

Kétoldalú szinten az EU-nak testre szabott párbeszédet és partnerségeket kell kialakítania az afrikai országokkal fennálló általános kapcsolatai keretében. Fontos biztosítani a meglévő és a jövőbeli együttműködési keretek egymást kiegészítő jellegét és hozzáadott értékét.

VI. Következtetés: együttműködés a partnerség megvalósítása érdekében

A fent vázolt törekvések megvalósítása és az új partnerség hatékony végrehajtása érdekében az EU-nak és Afrikának meg kell találnia a szorosabb együttműködés módjait.

a) Globális szinten: a szabályokon alapuló multilateralizmus megerősítése

Az Afrikai Unió és az EU elkötelezett az Egyesült Nemzetek Szervezete köré épülő, szabályokon alapuló nemzetközi rend és a multilaterális rendszer mellett¹⁸. Osztjuk azt a meggyőződést, hogy egyetlen ország vagy országcsoport sem képes megoldani a globális kihívásokat. A globális együttműködés és a regionális integráció jelenti a legjobb garanciát a nemzetközi stabilitás és gazdasági növekedés számára. Ezért közös érdekünk, hogy együttműködjünk a multilateralizmus és a

¹⁷Ez a javasolt intézkedés összhangban van a következő fenntartható fejlődési célokkal: 1. (a szegénység felszámolása) és 10. (az egyenlőtlenségek csökkentése).

¹⁸Amint azt az Európai Unióról szóló szerződés, az Afrikai Unió 2063-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendje, az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiája és a fejlesztéspolitikáról szóló európai konszenzus is tükrözi.

közös menetrendek (pl. éghajlat-politika, digitalizációs irányítás stb.) terén, amelyeket csak közösen lehet hatékonyan kezelni. Afrika és Európa együttesen az ENSZ legnagyobb szavazócsoportja. Az erőfeszítéseink összehangolásával olyan kulcsfontosságú nemzetközi megállapodások jöttek létre, mint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend és annak fenntartható fejlődési céljai, valamint az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás, és elköteleztük magunkat ezek végrehajtása mellett. Ezt a megközelítést a különböző szakosodott ENSZ-ügynökségeknek is követni kell. Afrikának és az EU-nak minden lehetőséget meg kell ragadnia arra, hogy együtt továbbra is hatékonyan lépjenek fel az ENSZ három pillérének valamennyi kölcsönös érdeklődésre számot tartó stratégiai területén, és adott esetben biztosítsák az együttműködést és az álláspontok összehangolását. Minden más multilaterális fórumon, például a G20-csoportban és a Kereskedelmi Világszervezeten (WTO) belül is partnerséget kell kialakítanunk és össze kell hangolnunk álláspontjainkat.

A szabályokon alapuló nemzetközi rend és a multilaterális rendszer támogatása érdekében az EU és az Afrikai Unió valamennyi tagja részéről közös fellépésre és tájékoztatásra van szükség. Az egyre inkább versengő világban, ahol az ötletek szabadon áramlanak, és az értékek veszélybe kerülnek, mindkét kontinensen és a világ minden táján különös figyelmet kell fordítani a multilateralizmust támogató társadalmi diplomáciára. Meg kell szólítani a fiatalokat, a tudományos dolgozókat és más érdekelt feleket, akik közösen alakítják a jövő világrendjét.

10. javasolt intézkedés – Lépünk partnerségre Afrikával, hogy megerősítsük az ENSZ köré épülő, szabályokon alapuló nemzetközi rendet és multilaterális rendszert¹⁹.

Az afrikai partnerekkel a multilaterális rendszerben kétoldalú szinten és az ENSZ-en belül folytatott együttműködésről folytatott rendszeres politikai párbeszédnek az új globális kihívásoktól kezdve az ENSZ Biztonsági Tanácsával kapcsolatos ügyekben folytatott együttműködésig számos kérdéssel kell foglalkozniuk. Az EU-nak törekednie kell arra, hogy a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken strukturáltabb háromoldalú együttműködést alakítson ki az AU, az EU és az ENSZ között. Támogatnia kell továbbá a szükséges reformokat és a meglévő multilaterális intézmények korszerűsítését annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a céljuknak. Az EU egyetért azon erőfeszítésekkel, hogy Afrika nagyobb beleszólást kapjon az ENSZ-ben, a nemzetközi pénzügyi szervezetekben és más multilaterális szervezetekben, ezért támogatja az AU arra irányuló kérését, hogy fokozott megfigyelői státuszt kapjon a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO-ban).

b) Kétoldalú szinten: az Afrikával folytatott együttműködés fokozása

Az AU és EU közötti állam-, illetve kormányfői szintű csúcstalálkozók és miniszteri találkozók politikai iránymutatást nyújtanak az EU és Afrika közötti együttműködéshez. Biztosítani kell a koherenciát e stratégia és az EU és az afrikai országok közötti, jogilag kötelező erejű megállapodások között, mind az EU és az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja közötti új partnerségi megállapodás keretében a szubszaharai afrikai országokra vonatkozó jegyzőkönyv, mind pedig az EU és az észak-afrikai országok közötti társulási megállapodások révén. E koherencia a meglévő irányítási struktúrákra – például a csúcstalálkozókra, a miniszteri találkozókra, a Bizottságok közötti találkozókra, valamint a politikai/béke- és biztonsági bizottságokra – építve garantálható. Emellett párbeszédet kell kezdeményezni a kulcsfontosságú szereplőkkel, például a fiatalokkal, a nőkkel, az üzleti vezetőkkel, a civil társadalmi szervezetekkel, a tudományos körökkel és az agytrösztökkel²⁰. Az EU-nak készen kell állnia az AU által kezdeményezett intézményi reformfolyamat támogatására. Az

¹⁹Ez a javasolt intézkedés összhangban van a 17. fenntartható fejlődési céllal (partnerség).

²⁰Az Afrika–Európa szövetség keretében folytatott ágazati szakpolitikai párbeszédnek (a digitális gazdaságról, a közlekedésről, a vidékről/mezőgazdaságról és a fenntartható energiával kapcsolatos beruházásokról) olyan modellt kínálnak, amelyet el kell mélyíteni és ki kell terjeszteni. Ilyen például a zöld átállásról folytatott párbeszéd.

EU-nak továbbra is együtt kell működnie a diaszpórákkal a hozzájárulásuk különböző módjainak javítása érdekében.

A hivatalos párbeszédeken túlmenően az EU-nak és Afrikának törekednie kell arra, hogy csereprogramok, közös kutatási tevékenységek vagy a tudományos és kulturális intézmények, a magánszektor, vállalkozások, ügynökségek és közművek, parlamentek, helyi hatóságok vagy városok és régiók közötti ikerintézményi kezdeményezések révén fokozza az emberek közötti kapcsolatokat. Az EU javasolja az afrikai partnereivel való együttműködést az instabilitás kezelése, a reziliencia fokozása és a rendelkezésre álló eszközök koherens módon történő felhasználása érdekében. A létesítményeknek támogatniuk kell a politikai és szakpolitikai párbeszédet a speciális szakértelem gyors mozgósítása és a különböző érdekelt felek számára hozzáférhető tudásplatformok létrehozása révén. A fenntartható beruházásokra és munkahelyekre irányuló Afrika–Európa szövetség keretében létrehozott ágazati munkacsoportok sikeres tapasztalatait folytatni kell, és lehetőség szerint meg kell ismételni. Elő kell mozdítani a bevált gyakorlatok és a szakértelem cseréjét.

c) Az EU szintjén: egységes fellépés és az eszközök mozgósítása

Az EU továbbra is Afrika legnagyobb partnere a beruházások, a kereskedelem és a fejlesztés terén. Annak biztosítása érdekében, hogy az EU Afrikával kapcsolatos jelentős szerepvállalása elérje a várt eredményeket, az EU-nak **központi és partnerországi szinten fokoznia kell a stratégiai és operatív koordinációt és a közös fellépést az uniós tagállamokkal és más szereplőkkel**, például a magánszektorral, a fejlesztésfinanszírozási intézményekkel, a bankokkal, a fejlesztést végrehajtó ügynökségekkel, az exporthitel-ügynökségekkel, a helyi hatóságokkal, a civil társadalmi szervezetekkel vagy a kulturális, oktatási és kutatási intézményekkel. Kulcsfontosságú az EU és tagállamai nemzetközi pénzügyi szervezetekben való jelentős részvételének és munkájának jobb kihasználása és koordinálása. A folyamatban lévő erőfeszítések – mint például a közös programozás és együttes végrehajtás révén megvalósuló „jobb együttműködés” megközelítés – országos szinten már most is elősegítik a koherens és összehangolt európai stratégiai megközelítést.

Az EU–Afrika partnerség stratégiai jelentőségét az annak támogatására **mozgósított forrásoknak** is tükrözniük kell. A Bizottság javaslata szerint 2021-től az új Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköznek a szubsaharai Afrika és az EU szomszédos országai számára rendelkezésre álló források több mint 60 %-ával kell rendelkeznie.

Az „első a szakpolitika” elvnek megfelelően az EU-nak **az uniós külpolitikai célkitűzésekkel, normákkal és szabályokkal teljes összhangban, valamint a belső politikáknak megfelelően** kell alkalmaznia eszközeit.

Az addisz-abebei cselekvési programmal összhangban az EU-nak a **magánfinanszírozás mozgósítása** érdekében fokoznia kell az együttműködést az uniós tagállamokkal és intézményekkel, köztük az európai fejlesztésfinanszírozási intézményekkel. A nemzetközi befektetők vonzása érdekében az EU-nak továbbra is vezető szerepet kell vállalnia a fenntartható növekedést támogató pénzügyi rendszer létrehozására irányuló innovatív erőfeszítésekben. Ennek során az EU olyan kezdeményezésekre fog építeni, mint a **külső beruházási terv, a fenntartható beruházásokra és munkahelyekre irányuló Afrika–Európa szövetség, valamint a fenntartható finanszírozással foglalkozó nemzetközi platform.**

Az Afrika–EU partnerség sikere az e dokumentumban kifejtett intézkedések konkrét eredményei, valamint a partnerség által mindkét kontinens polgárai számára elért kézzelfogható eredmények alapján lesz mérhető.

Összességében a közlemény azt javasolja, hogy az EU Afrikával partnerségre lépve hozza meg a következő 10 intézkedést:

1. *Maradéktalanul aknázza ki a zöld átállás kínálta lehetőségeket, és minimalizálja a környezetet fenyegető veszélyeket, teljes mértékben megfelelvén a Párizsi Megállapodásnak.*
2. *Ösztönözze a kontinens digitális transzformációját.*
3. *Jelentősen növelje a környezeti, társadalmi és pénzügyi szempontból fenntartható beruházásokat, amelyek reziliensek az éghajlatváltozás hatásaival szemben. Az innovatív finanszírozási mechanizmusok alkalmazásának fokozásával mozdítsa elő a beruházási lehetőségeket, és lendítse fel a regionális és kontinentális gazdasági integrációt, különösen az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi megállapodás révén.*
4. *Támogassa az afrikai államokat olyan szakpolitikák és szabályozási reformok elfogadásában, amelyek – többek között egyenlő versenyfeltételeket teremtve – javítják az üzleti és beruházási környezetet, és ezáltal vonzóbbá teszik a térséget a befektetők számára.*
5. *Segítse a tanulás, a tudás, a készségek valamint a kutatási és innovációs kapacitás gyors javulását, különösen a nők és a fiatalok körében, ezáltal hozzájárulva a szociális jogok védelméhez és erősítéséhez, valamint a gyermekmunka felszámolásához.*
6. *Strukturáltabb és stratégiaibb jellegű együttműködés révén a szükségletekhez igazítsa és elmélyítse az afrikai béketörekvésekhez nyújtott uniós támogatást, különös tekintettel a legsebezhetőbb régiókra.*
7. *Gondoskodjon arról, hogy a jó kormányzás, a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság és a nemek közötti egyenlőség a végrehajtott tevékenységek és az együttműködés szerves részét képezzék.*
8. *A reziliencia biztosítása érdekében a konfliktus- és válságciklusok valamennyi szakaszában kapcsolja össze a humanitárius, a fejlesztési, a békével kapcsolatos és a biztonsági beavatkozásokat.*
9. *Biztosítsa, hogy a mobilitás és a migráció területén kiegyensúlyozott, következetes és átfogó partnerség jöjjön létre.*
10. *Erősítse meg az Egyesült Nemzetek Szervezete köré épülő, szabályokon alapuló nemzetközi rendet és multilaterális rendszert.*